

HISTÒRIA DEL DRET I DE LES INSTITUCIONS

1. Dades de l'assignatura

Nom de l'assignatura	Història del dret i de les institucions
Codi	102197
Crèdits ECTS	6
Curs i període en el que s'imparteix	Primer curs, segon semestre
Horari	www.uab.es/dret
Lloc on s'imparteix	Facultat de Dret
Llengües	CATALÀ, CASTELLÀ

Responsable de l'assignatura

Nom professor/a PROF. JOSEP CAÑABATE

Departament DRET PUBLIC I CIENCIES HISTORICO JURIDIQUES

Universitat/Institució UNIVERSITAT AUTONOMA DE BARCELONA

Despatx B2-112

Telèfon (*) 93 581 11 68

e-mail Josep.canabate@uab.cat

Horari de tutories L'hora posterior a les classes

DR. SEBASTIÀ SOLE COT / DR. ANTONIO SERRANO GONZÁLEZ / DRA. OLGA PAZ TORRES / DR. ALBERT ESTRADA / PROF. JOSEP CAÑABATE / DR. ALEX BAS VILAFRANCA

2. Equip docent

Nom professor/a

Departament DRET PUBLIC I CIENCIES HISTORICOJURIDIQUES

Universitat/Institució UNIVERSITAT AUTONOMA DE BARCELONA

Despatx B2-106, B2-108, B2-112

Telèfon (*) 93 581 11 68

e-mail Sebastia.sole@uab.cat

Horari de tutories L'hora posterior a les classes

(Afegiu tants camps com sigui necessari)

(*) camps optatius

3.- Prerequisits

L'assignatura Història del Dret i de les Institucions no requereix coneixements o requisits específics previs, però cal dominar o repassar els coneixements adquirits en el Batxillerat relacionats amb les matèries històriques, polítiques, jurídiques o d'actualitat en l'àmbit de les Ciències Socials.

4.- Contextualització i objectius formatius de l'assignatura

Es tracta d'una assignatura de formació jurídica bàsica.

L'assignatura proporciona: a) el coneixement de l'estructura bàsica i l'evolució del dret peninsular en el marc de la història europea; i b) les claus històriques imprescindibles per a l'adquisició de la cultura jurídica que la complexitat dels nostres dies exigeix dels juristesl.

La Introducció de l'assignatura ofereix la terminologia i els elements conceptuals i metodològics indispensables per a la seva comprensió.

En les altres seccions del programa, que constitueixen el cos de l'assignatura i que es refereixen als diferents períodes històrico-jurídics, s'expliquen sumàriament les bases econòmiques i socials de cadascun, les característiques generals del Dret amb els seus elements formatius, les fonts jurídiques (normatives, d'aplicació del Dret...) i les institucions més importants, centrat en l'Espanya actual i les diferents comunitats polítiques en què ha estat dividida a través de la Història i emmarcat en la cultura, la política i el Dret del món occidental.

5.- Competències i resultats d'aprenentatge de l'assignatura

Competència específica

CE 15. Integrar la importància del Dret com sistema regulador de les relacions socials.

Resultats d'aprenentatge

CE 15.3. Contrastar l'estreta vinculació existent al llarg de la història entre l'ordre jurídic, el social, el polític i l'econòmic.

CE 15.4. Distingir els conceptes jurídics i les accions de les institucions que responen a pràctiques socials inserides en contextos històrics determinats.

CE 15.5. Revaloritzar la significació històrica del Dret, no només com manifestació del poder sinó sobretot com emanació de la societat i els seus agents.

Competència específica

CE 18. Dominar les tècniques informàtiques en l'obtenció d'informació jurídica i en la comunicació de dades.

Resultats d'aprenentatge

CE 18.4. Utilitzar les fonts i documents històrics, amb especial atenció a les bases digitalitzades de textos i bancs de prosopografia jurídica.

Competència específica

CE 19. Demostrar que posseïx una consciència crítica en l'anàlisi de l'ordenament jurídic i desenvolupament de la dialèctica jurídica.

Resultats d'aprenentatge

CE 19.6. Distingir críticament en el marc d'una primera aproximació històrica a altres drets i altres raons jurídiques.

Competència específica

CE 20. Demostrar que comprèn i coneix les principals institucions públiques i privades en el seu gènesi i en el seu conjunt.

Resultats d'aprenentatge

CE 20.3. Definir la gènesi i evolució fonamental de les institucions públiques i privades a Espanya, des de l'Edat Mitjana a l'Edat Contemporània de Constitucions i Còdis.

Competència específica

CE 21. Contextualitzar les diferents formes de creació del dret en la seva evolució històrica i en la seva realitat

actual.

Resultats d'aprenentatge

21.12. Contextualitzar, en els marcs històrics espanyol i europeu, les fonts del dret i les diverses modalitats de creació del dret.

**Competències
transversals**

CT 1. Gestionar informació de forma eficient, podent assimilar un volum de dades considerable en un temps limitat.
CT 3. Gestionar recursos bibliogràfics i documentals: bases de dades, etc.
CT 6. Demostrar un raonament reflexiu i crític: anàlisi, síntesi i conclusions.
CT 11. Treballar en equip, podent tant formar part de grups de treball com de coordinar-los i prendre decisions que afectin a tot el grup.
CT 14. Defensar i promoure els valors bàsics de la convivència en Democràcia.
CT 16. Capacitat de generar coneixements, d'iniciativa, creativitat, innovació i noves idees.

6.- Continguts de l'assignatura

Els diferents continguts s'agrupen en les següents unitats, que bàsicament consisteixen en una introducció general i quatre períodes identificables des del punt de vista jurídic (amb una expressió adoptada per alguns grans mestres de la historiografia jurídica italiana, podria dir-se que cadascun d'aquests períodes es correspon amb una experiència jurídica diversa, en la història i en relació amb el present):

1. Introducció metodològica i conceptual. Història i Dret: mètode comparatiu; consciència històrica del Dret; de l'humanisme a la ciència jurídica moderna. Importància de la Història i la cultura jurídiques en la formació dels juristes. Història crítica del Dret. La nova història institucional. La historiografia jurídica i les seves escoles.
2. L'ordre jurídic medieval. Religió i Dret. La formació del *ius commune*. El naixement del jurista: escoles i universitats. El *ius commune* en les diferents branques jurídiques. Drets propis i pluralisme jurídic. Els drets dels regnes peninsulars.
3. Itineraris jurídics de L'Edat Moderna: Renaixement i humanisme jurídics. La Monarquia Universal: estat, guerra, hisenda, govern, gràcia i justícia. Una primera "globalització": el problema de la conquesta d'Amèrica i de la incorporació de les Índies. El règim de Nova Planta. Dret i comerç: el *ius mercatorum*.
4. Dret, Estat i món contemporanis: una cultura europea nova; iusracionalisme, *rights*, democràcia, Estat. Constitucions i codis. L'estructura territorial de l'Estat; els drets forals. Modernització i internacionalització de la ciència jurídica. Les institucions del s.XX, entre democràcies i dictadures.

7.- Metodologia docent i activitats formatives

El centre del procés d'aprenentatge és el treball de l'estudiant, qui aprèn treballant, essent la missió del professorat ajudar-lo en aquesta tasca (1) subministrant-li informació i mostrant-li les fonts on es pot aconseguir (2) dirigint els seus passos de manera que el procés d'aprenentatge pugui realitzar-se eficaçment. D'acord amb aquestes idees, i d'acord amb els objectius de l'assignatura, el desenvolupament del curs es basa en les següents activitats, que es divideixen en tres grans grups:

Classes magistrals: on l'estudiant assoleix les bases conceptuals de la matèria així com la contextualització dels fets assistint a les classes magistrals i completant-les amb l'estudi personal dels temes explicats.

Les classes magistrals són les activitats en les quals s'exigeix menys interactivitat a l'estudiant: estan concebudes com un mètode fonamentalment unidireccional de transmissió de coneixements del professor a l'alumne.

Classes pràctiques: on l'estudiant analitza juntament amb el professor documents, legislació, etc. per tal de comprendre críticament allò que s'explica a les classes teòriques.

Presentació de treballs: on l'estudiant (per grups) exposa a l'aula les conclusions d'un treball de recerca temàtic a escollir dins del programa de l'assignatura i presenta individualment i periòdica treballs per escrit realitzats fora de l'aula.

TIPUS D'ACTIVITAT	ACTIVITAT	ECTS	RESULTATS D'APRENTATGE
-------------------	-----------	------	------------------------

**Dirigides
(a l'aula)**

Exposició professors		CE15.3, CE15.4, CE15.5
Exposicions estudiants		CE18.4, CE19.6
Debats		CE20.3, CE21.12
Treballs en grup		CT11, CE21, CE20.3
Proves		
Total	30%	

**Supervisades
(fora de l'aula)**

Documentació i bibliografia		CE15, CE19, CE20, CE21
Lectura orientades		CT1, CT3
Treballs individuals		CT1, CT3, CT6, CT14, CT16
Treballs en equip		CT11, CT16
Tutories individuals i col·lectives		CT16
Total	15%	

**Autònomes
(fora de l'aula)**

Estudi personal		CT1, CT3, CT6, CT14, CT16
Organització materials		CT1, CT3, CT6, CT14, CT16
Preparació exàmens		CT1, CT3, CT6, CT14, CT16
Cerca d'informació		CT1, CT3, CT6, CT14, CT16
Total	50%	

Avaluació

Total

5%		Totes

8.- Avaluació

L'avaluació es realitza al llarg del curs, en part en grup i en part individualment.

Sistema d'avaluació de l'adquisició de les competències i sistema de qualificacions.

L'avaluació és contínua i s'organitza en funció de les activitats formatives anteriorment descrites.

En concret:

2 proves escrites, amb un valor global aproximat d'un 25 a un 50 % cada prova del total de la qualificació.

Discrecionalment, el professor podrà programar i exigir als alumnes:

1. Presentacions, exposició de fonts i debats realitzats en classe, amb un valor global aproximat del 25% del total de la qualificació.

2. Lliurament d'un dossier amb els treballs i materials (comentari de textos, ressenyes, etc.), efectuats al llarg del curs, incloent una fulla d'autoavaluació realitzada pel propi estudiant, amb un valor aproximat del 25% de la qualificació.

9- Bibliografia i enllaços web

Bibliografia bàsica:

José Antonio ESCUDERO, *Curs d'història del dret*

António M. HESPANHA, *Cultura jurídica europea. Síntesis de un milenio* (ed. De A. Serrano)

Bartolomé CLAVERO, *Manual de historia constitucional de España*

Paolo GROSSI, *Europa y el Derecho*

Paolo GROSSI, *El orden jurídico medieval*

TOMÁS Y VALIENTE, Francisco, *Manual de Historia del Derecho*, Madrid, Tecnos

T. de Montagut, C.J.Maluquer, *Història del Dret espanyol*, Barcelona 1997.

El professor, durant el curs, podrà distribuir als alumnes materials i documents elaborats o seleccionats per ell. També recomanarà i comentarà a classe bibliografia de caire més específic.

Enllaços web:

Aula virtual de l'Autònoma Interactiva: <https://cv2008.uab.cat>

